

Co si představit pod pojmem obchodní překážky?

- **Celní překážky.**
- **Obtížné celní postupy** při dovozu, vývozu a tranzitu a rovněž nerovná nebo diskriminační **daňová pravidla a postupy.**
- **Technické předpisy, normy** a postupy posuzování shody, které nejsou v souladu s pravidly WTO.
- **Zneužívání sanitárních a fyto-sanitárních opatření**, tj. opatření, která nejsou v rámci stávajících pravidel WTO opodstatněná zdravotními a bezpečnostními důvody.
- **Omezení přístupu k surovinám**, jako např. omezení vývozu v podobě vývozní daně či dvojích cen.
- **Nedostatečná ochrana práv duševního vlastnictví**, včetně zeměpisných označení původu, a nedostatky v jejich řádném používání a prosazování.
- **Překážky obchodu se službami a překážky přímým zahraničním investicím**, jako např. neoprávněné limity na podíl zahraničních vlastníků, povinnost zakládání společných podniků či diskriminační zacházení.
- **Restriktivní pravidla a postupy pro účast na veřejných zakázkách**, které brání společnostem z EU reálně se ucházet ve třetích zemích o veřejnou zakázku.
- **Zneužívání nástrojů na ochranu obchodu a/nebo jejich používání v rozporu s pravidly WTO** ze strany třetích zemí (zejména neodůvodněná ochranná a antidumpingová opatření).
- **Nespravedlivé/diskriminační používání státních podpor a dalších subvencí** ve třetích zemích.

Databáze přístupu na trh Jaké informace poskytuje?

- **Aplikované celní sazby (Applied Tariffs):** vyhledávání podle číselného HS kódu produktu nebo podle popisu zboží a to ve vztahu k vybrané zemi; podrobné poznámky související s uplatňovaným tarifem.
- **Průvodce dovozními formalitami pro exportéry (Exporters Guide to Import Formalities):** vyhledávání podle číselného HS kódu produktu nebo podle popisu zboží a to ve vztahu k vybrané zemi; veškeré informace o formulářích, certifikátech, povinných náležitostech obchodních faktur a dalších dokumentech nezbytných při dovozu do vybrané země.
- **Statistiky (Statistical Database):** souhrnný přehled obchodních toků mezi Evropskou unií a nečlenskými zeměmi EU umožňující vyhledávání podle zemí i směru obchodu.
- **Sanitární a fyto-sanitární opatření (SPS Database):** odkaz na samostatnou databázi opatření přijatých třetími zeměmi.
- **Překážky obchodu (Trade Barriers Database):** přehled a podrobný popis překážek v členění podle zemí, podle odvětví nebo podle skupin uplatňovaných opatření.
- **Registr stížností (Complaint Register):** umožňuje uživateli podat podnět/stížnost na překážku obchodu, která mu brání v přístupu na trh (*poznámka: ochrana osobních údajů stěžovatele je zajištěna*); každý jednotlivý podnět je prošetřen Evropskou komisí, která komunikuje se stěžovatelem ohledně dalšího postupu.
- *Jedná se o společnou databázi EU, proto je vedena v anglickém jazyce. Stížnosti mohou být podávány v českém jazyce prostřednictvím MPO - na adrese prekazky.obchodu@mpo.cz, které kontakt i komunikaci podniku s Komisí zprostředkuje, případně poskytne další asistenci.*

Databáze pro přístup na trh (Market Access Database – MADB)
<http://madb.europa.eu>

Příklady úspěšného odstranění překážek

Indie	Odstranění administrativní překážky dovozu kůží a kožešin V listopadu 2008 rozhodla Indie o zavedení nových postupů při dovozu kůží a kožešin. S platností od března 2009 tak dovoz podléhal předložení certifikátů prokazujících zdravotní nezávadnost a kvalitu, které šly nad rámec běžných sanitárních standardů a obchodních praktik. EU se díky včasné a koordinované akci podařilo docílit revize požadavků a jejich uvedení do souladu s mezinárodními pravidly pouhé tři měsíce po implementaci.
Ukrajina	Zrušení dovozní přírážky ve výši 13% V důsledku finanční krize zavedla Ukrajina s platností od 7. března 2009 dočasnou dovozní přírážku ve výši 13%, která zasáhla velké množství položek. Problém byl neprodleně řešen z iniciativy EU ve WTO, kde byl označen za neoprávněný a neslučitelný s mezinárodními pravidly obchodu. Ještě týž měsíc tak Ukrajina rozhodla o zrušení dodatečných cel u většiny výrobků mimo automobilů a ledniček, u nichž byla dovozní přírážka odstraněna až v září 2009. Odvrácení nežádoucích změn v celních předpisech Ukrajina chystala změny celních formalit při dovozu, které by se staly administrativní překážkou evropským vývozům. Konkrétně měl být s účinností od října 2009 vyžadován originál celní deklarace země exportéra, který však evropské podniky od zavedení elektronické komunikace s celními úřady v létě 2009 nemají k dispozici. Nežádoucím změnám celních procedur se díky pohotové akci podařilo zabránit ještě před jejich uvedením do praxe.
Rusko	Odložení zvýšení vývozních cel na dřevo a kovový šrot V roce 2008 ohlásilo Rusko záměr výrazného zvýšení vývozních cel na kovový šrot s platností od ledna 2009. Podle přijatého harmonogramu mělo být rovněž zvýšeno vývozní clo na dřevo. EU se koordinovaným úsilím podařilo realizaci záměrů prozatím zabránit, u dřeva byl nově stanoveným termínem leden 2010. Bylo tak dosaženo částečného úspěchu. Vývozní cla uplatňovaná RF na celou řadu komodit jsou jednou z klíčových bariér, jejíž eliminaci je i nadále věnováno maximální úsilí.

STRATEGIE PRO PŘÍSTUP NA TRH

Market Access Strategy – MAS

- Strategie EU zaměřená na eliminaci **obchodních překážek** na trzích třetích zemí, tj. mimo EU.
- **Podpora vývozu** zboží, služeb i investic.
- Využití celého **portfolia aktivit a nástrojů obchodní politiky**.
- **Systém včasného varování** - snaha o podchycení překážek obchodu již ve fázi jejich příprav.
- Posílené partnerství - **synergický efekt spolupráce** členských zemí EU, Evropské komise a podniků při identifikaci a odstraňování překážek.

MAS - posílené partnerství v rámci EU

Hlavními nástroji MAS jsou:

- **Týmy pro přístup na trh v teritoriích (Market Access Teams – MAT)**
Spolupráce Evropské komise, ekonomické diplomacie členských států a podnikatelských subjektů a asociací přímo v konkrétním teritoriu. Výsledkem činnosti MAT by měla být identifikace a urychlená eliminace překážek na daném trhu, v ideálním případě podchycení překážek již ve fázi jejich přípravy.
- **Databáze přístupu na trh (Market Access Database – MADB)**
Integrovaná databáze spravovaná Evropskou komisí. MADB je rozsáhlým a uceleným zdrojem informací pro podnikatele o podmínkách přístupu na trhy mimo EU. Mimoto uživatelům umožňuje podávat stížnosti na jimi zaznamenané překážky obchodu. Více viz str. 3.

Podrobnější informace získáte na adrese prekazky.obchodu@mpo.cz nebo na www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/ochrana-opatreni-obchod.